

„TELEGRAFUL ROMÂN.”

Apere Marția, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 72. 6 luni 52. 50 or. 3 luni 1 4. 75 or.
Pentru mensuale pe an 82. 6 luni 4. 4. 3 luni 2 2.
Pentru strălătura pe an 12. 6 luni 6. 2. 3 luni 3 2.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administraținea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Mălăroilor 47.
Correspondențele să se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Mălăroilor Nr. 27.
Episcopia așază-se în Sibiu. Articuli supuși se nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE:
Pentru odată 7 or. — de două ori 12 or. — de trei ori
15 or. răsăd în litere garsoné — și timbru de 30 or. pentru
de-care publicare.

**În cauza ss. serbătorii
a le Pascilor anul mai de
aparte va apăre Joi în 16
Aprilie.**

**Adresa de felicitare a comita-
tului Sibiului către A. S. imp.
principele de cororană Rudolf și
A. S. princesă Stefania.**

Altețele Voastre cea și reg. i.
În ziua, în care Altețele Voastre cea, și reg. încheieți sacra legătură a căsătoriei milioane de inimi palpită de bucurie luând parte la întâmplările din cea glorioasă, care de seculi e cea mai puternică legătură între numeroasele popoare ale acestei monarhii și spre a cărei consolidare legătura Altețelor Voastre cea și reg. ne dă nouă garanță de ferice în viitor.

La pragul acestei case glorioase a amuțit totdeauna discordia dintre popoare și pacea acestei case a împacat totdeauna și liniștea popoarelor din acest imperiu soligot.

Și poporulănuia acestui comitat folosece cu bucurie ocaziunea pentru a da probe despre străvechia fidelitate și alipire către iubita casă dinastică, prin cărei străbuni noștri s'au distins totdeauna și pe cari și noi le privim de cea mai scumpă tradițiune.

Atotputernic, care cărmănește popoarele și principii și binecuvintează legătura Altețelor Voastre cea și reg. pentru că dătrînsă se ce reverse ferice și Industriei și asupra popoarelor din această monarhie! Dea ceea ce și locuitorii acestei imperii împreunăți sub sceptrul acestui habsburg-îotarîngesc se ce înălțarează și însulețesc de ferice și pacea casei întemeiate de nou de Altețele Voastre; Indurăți-vă Altețele Voastre a primi prap grațios expresiunea omagiilor și felicitărilor noastre celor mai sinere.

Sibiu, 10 Aprilie.

33 de ani au trebuit dela nascerăa luminei conștiinței pe pământ până când opera salvării a devenit perfectă spre a reverse semănțele ei binefăcătoare între oameni.

În scurt timp sînt 33 de ani dela renascerea conștiinței noastre naționale, dela renascerea naționalității politice române în Transilvania. Nu douăzeci de mii de prunci, ca a nascerăa luminei conștiinței, ci 40.000 de jertfe de toată sâna au trebuit în mod violent să-și părăsască viața, îndată atunci la renascerea naționalității române, de aspră prin credulitatea Irodului, terorismului, care se înălță în Iudaea. „Minden ember legyek teher meg.” (Tot omul se fi ce om și maghiar.) După catastrofa fiice naționalității politice române și-a avut și Egiptul se în absolutismul central, care nu era al nici unuia din cei ce ce certărea în anul 1848—49 pentru și creșterea și întărirea dependenței praprie în timpul delă căderea absolutismului până la inaugurarea dualismului, când s'au început prigrinorile și patimile naționalității române. Ca pri-

gionitorii se înlecără se și străveșcă, vedem din felurile mijloace prin care vor să facă imposibil ori ce desvolțare națională română mai departe, publică și privată. Lipseșc însă puterile. Vitalitatea naționalității române e superioră tuturor încercărilor de a o strivi.

Din luptele aceste moderne cu moartea națională noi sperăm reînvierea națională și înfrățirea cu elementele, cari nean fost contrare până aci, pentrucă și dăneșă și vor căștiga convinsgerea, că tot ce e roșidit de veacuri în patria noastră, are să trăiască împreună. Se trăiască împreună pentru fiecare patriotică și fie o colană propoziție a patriei, ca aceasta să fie un edificiu din stâncă de granit, de care să se șfarme toate valorile câte vor năvăli asupra ei în viitoriu.

Înșă ca minune aceasta să se sevărească cu noi în tognul ni atărna numai dela un proces de desvolțare numai așa de sine și prin sine. Prezumțem cetim în scripțură, că prin credință se pot muta munții, așa și în politică se cere un factor, care să mențină cu credința religioasă. Factorul acesta este însuflețirea morală pentru casa.

Fără de aceasta nici lucrul cel mai mic pe terenul național politic nu este cu puțință. Căci undă lipseșc înțelesul morală se vîrșe înseșiunile particulare și accete macină și zdrobesc cu o putere supranaturală zidul și stâncă de granit a întreprinderii onenesci mai în grabă decât dintelă nelădurat al timpului.

Să ne lăpădăm așa dară în fața intereselor celor mari naționale și patrioțice de ori ce particularism și să lucrăm tot la învierea dreptului tuturor și pentru totu.

Stănd pe această băă sigură putem fi siguri, că dorințele noastre nu vor respăti luptele de până acum și învierea națională dorită va înlocosa de a fi numai o dorință: ea se profăce în realitatea acueli astăzi, de carea în sfârșit ne vom bucura cu totu împreună.

Revista politică.

Sibiu, 10 Aprilie.

În Cislantia nu s'au așezat încă viscolul, ce l'a provocat înființarea universității ceche în Praga. Germanii cislantini esprimă deia temeră că Cechii nu vor renăscă cu pretenziunile lor ca universitatea să fie cea din urmă.

Crisa ministerială din București încă n'a dispărut cu totul, dar în parte putem dice, că e delatărată. Străinul I. Brătianu pe lângă dominișna sa, precum se vede din unele diare bucreștene, pentru că se deosebă de unele elemente, care i compromiteau guvernul și partida, a luat D. Brătianu fratele lui I. Brătianu și ambasador în Constantinopol, și nacina a compune un cabinet. Dim. Brătianu avea să sosască ieri seara în București. Nu scim încă cătră cine se va adresa acesta: că să între în cabinetul se; putem însă dice de

pe acum, că ori cari ar fi persoanele ce vor intra în combinațiunea cea nouă nu vor pută împăra cabinetului celui nou decât timbrul provizoriului sau tranzițiune.

România creșcă acum și al cincilea regiment de artilerie. Dela Ianina se aude, că Albanezii turcești din Epir au primit o proclamațiune dela Atena, prin carea aceia sînt provocați, a face causa comună cu Grecii. În proclamațiune Grecii ofer Albanezilor autonoma provinciile lor; i amănăță totodată însă cu armele, dacă se vor adresa cu causa lor la puterile cele mari din Europa.

În Rusia arestările nu mai au sfârșit. Adona și de pasci se așteaptă publicarea unui ucaș, prin care se introduce reforme administrative. Ucașul se dice, că datează din zilele țarului reposit.

Cestinea Transilvană abia se va deslega pe cale pacinică. Din La Calle se telegrafică, că trupele franceze sînt entusiasmante și căută cu încredere în viitor.

Curiosă e scriea, că Franca va pune un corp de observațiune la granițele Italiei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Sibiu, 22 Aprilie. Astăzi în ziua de Vinerea, mare a Românilor se ținea în Sibiu o congregațiune extraordinară cu 3 obiecte, și anume:

1. Pentru staveria pașilor necesari din incidentul canniei Alteței Sale Coronomului.
2. Desbătarea rescriptului ministerial în costuina protoriului.
3. Desbătarea unui rescript ministerial referitor la statutele școlii orfanel.

Convocarea este dată din 18. I. c. deșănțată și 4 zile înainte de congregațiune; deaci se vede că guvernul comitatens a considerat aceste cetini de o urgență atât de mare că n'a așat dispensat chiar dela respectarea legii, carea (§ 42 art. XLII: 1870) pretinde că ziua congregațiunii se fi publicată cel puțin cu 8 zile înainte; cu atât mai puțin s'a așat îndatorat a respecta serbătorile Românilor cari fac majoritatea locuitorilor acestui comitat.

Vinerea mare o serbează locuitorii reformatori, ba ași și septemăna, în vinerea mare a catolicilor și sașilor, ca nici când altă dată, s'a strămutat chiar și țergul cel de bucată din piața mare ca să nu se facă șgomot în girul bisericilor catolice; — dar Vinerea cea mare românească, când creștinii noștri mai totată ziua o petrec în biserică, n'a meritat încă măcar atata considerăție dela guvernul comitatens, ca să n'o destoinde pentru o adunare, la care sînt membri tot demnitarii noștri bisericesci, cari firesc nu trebuit să absenteze dela un act de loialitate către Coronomul, și din acest motiv s'a primit un astfel de conclud, cărui asemea puțin comitate vor face, conștină propunerii comi-

totalui permanent, o simplă adresă de gratulațiune și — punctum.

Ce a împedecat congregațiunea comitat, a trâmă deputațiune precum se cuvina la astfel de ocazii?

Doară șpesele? O deputațiune constitătoare din deputații distal din comitat, cari vor fi în Budapesta pe timpul petrecerii Coronomului acolo, condusă de comitele suprem, care pentru causa mult mai nelosemate face excursiuni nenumerate la capitală, n'ar fi costat nici o păra, și era lucrul mai cinstit decât o serăuță de adresă.

Nici unul din obiectele pertractate n'a fost de o urgență carea să justifice atatea inconveniente, lipsa de tact însă produce adese ori fructe, la cari nu se așteaptă și nu le pricep oameni, cari nu sînt croși pentru pozițiunile, ce le ocupă.

Sebeș¹⁾ Aprilie, delă Redactor! Vă este cunoscută politica Sebeșenilor. Ei au fost totdeauna activi; și de un timp în coase chiar și guvernamentale. Guvernamentul au fost și la alegerile trecutute, și deși erau în minoritate de vre-o 80 voturi, totuși au învins pe partidă sășescă cu 15 voturi.

Cu un cuvînt, se poate dice, că Românii sebeșeni au purtat politică guvernamentală. Folos mare n'au preau avut din această politică.

Astăzi însă lucrurile stau alimntre.

Astăzi o parte din Sași s'au declarat guvernamentali, și s'au imbat distal Comite. Dic o parte din Sași, căci nu cred, că vor fi mai mult guvernamentali, ca cei de partidă „Tagelblatistă.”

Acostă partidă nouă sășescă guvernamentală, după cum am aușit din ivor sigur, ar fi candidat de deputat distal pre dl. de Tamási, sa de tribunal, ori mai bine dice, comitele pământ mare preț pe această partidă le-a dat de candidat pre respectivul dom amintit, ca recomandă de guvern.

Înșă deși dl comite a recomandat partidă nouă sășescă pre dl. Tamási și de candidat guvernamental, totuși dl pre asigura, că partidă nouă sășescă nu-l va pută trimite în dietă. De o parte, că partidă veche sășescă în cercul Sebeșului e puternică, și care după cum s'a declarat în public, că mai bine va merge cu Românii, decât se voteze pentru candidatul noșrii partide.

De alt parte un incident întâmplat în Sebeș, a făcut pe Românii sebeșeni (conductori) de ași sînt declarat activi independenți.

Incidentul din Sebeș, respective urmările lui, vor atraga după sine candidatura guvernamentală, deșpre ce-l asigur pe dl comite și v. comite. Er dacă se va întâmpla și aceea ce se ventilează, ca partidă sășescă veche să se unească cu Românii, atunci vor vedea domni de sus, că partidă nouă în Sebeș respective cercul Sebeșului, nu va face nice o terțăritate. Întrubunându-se toate mijlo-

¹⁾ Timpul nu ne permite a reflecta și noi la cele din correspondența aceasta; vom face o altă dată. R.

ceste posibile siinice. Dar despre a ceea ce mai prarg cu alta ocaziune.

Fa sa venim acuma sa suplicim intercomptat in 9 Aprilie.

In 20 Martie a c. se prap o sedinta a comunitatii orasenice. Romanii ce economi au fost cei mai multii la camp. Sasi au profitat de timp, s'au adunat pana in unul la sedinta, si au facut majoritate de un vot. Si au inceput sa deslase obiecte, ce nu erau puse la vot. Facandu-se astfel de Romanii prezenti, ca aceasta e ilegalitate, ei, Sasi, au spus fara in sedinta ca, ori e legal ori ilegal, ei pun la ordine, si tot astfel s'a exprimat sipredintele Leonhardt. Pofim prunedinte!

Au inceput a aduce la concluzie cum le venia mai bine la scoala, ce e prae virilitii romanii si a gestelor prae totii laudat singur numai unu. O despagubire a bisericii gr. or. in valoarea de c'ateva sute floreni au decis-o dupa p'oa, lecat p'amental bisericii care s'a putat de trei ani de comuna pentru facerea drumului comunical aici nu au s'ovlit, si dupa decizia lor au avut sa se recupera ce un bagatel.

Unii au aplicat insu de a lor un vot. In atunci s'au votat prae a lor p'ansat cel mult la „Sechs und sechzig“ 500 fl. si cinci sute floreni v. a. ori mai bine dis era s'ei votze pentru acesta drept pentru scoetellei acalemui.

Ca s'ei abia cineva idee cat e de ocupat unul acesta e de ajuns a spune ca numerii domnii sale fut'iu an a iung, si unul mai mult, cu numerii d'ilelor d'it'iu an. O multime astfel de concluse drepte dupa dangii s'au adus pana a ajuns la comisiunea scoalei industriale, atunci au ajuns Romanii in majoritate cu un vot. P'redintele se vede ca n'a observat, ca au mai venit unii, Romanii, si o nu a bagat in seama. Ina, f'acandu-se astfel de Sasi ei Inving; Inse ce se ved'i, corofand'u se scrutarii Romanii sunt in majoritate cu un vot.

Atunci dupa scrutinin el p'redintele a vote s'ei votze, la ce ceialta'i Sasi li indemnau tare; Romanii insu diceau, ca legea oprese prae ori ei cine a mai vota dupa scrutinin. In, p'redintele vede ca se ceialta'i Sasi in minoritate a inceput a face sgnot, a adunat gendulle si le-a pus sigilate cu sigilul se in pulpul se si a ridicat gendula.

Membrii romanii ved'nd atatea ilegalitati au facut propunere in scris cu 24 ore inainte, pentru a se recupera unele conculse legale. P'redintele conchiam comunitatea prae 9 Aprilie, a c.; se incepe sedinta. Romanii interpeaza, pentru ce n'a pus la ordine propunerea d'oneilor facuta conform legei? El raspunde, ca la ordine va pune ce i convine, si cine nu e indestual s'ei recurg'a.

A venit lucrul pana la doua scrutinare a comisiunii scoalei industriale, comisiunii de red'ndu si a d'ndule sigilate si cu a barbatilor de necedere nu le pot da credem'nt, si pot fi false cum.

Inse di p'edinte nu numai ca n'a conces Romanilor a vorbi asupra acestor costinii, fara dupa ce s'a f'init scrutinin, in contra tuturor protestatiilor, a votat si d'ndu la vot. A s'edica un prae corozia carului ilegalitati, votand dupa al doilea scrutinin.

Majoritatea membrilor, adeca Romanii, ved'nd arbitrarul si volnicia primarului substituit Leonhardt, bandandu-se prae lege a decis: a se intenta proces disciplinar sipredinteli si tot-od'nd suspendarea lui din sedintii p'rae si Inca, carului provizoricu cu senatorul Piso, pana la alte dispoziitii.

In urma acestui incident primarul substituit legal, senatorul Piso a Inconoscintat telegrafic imediat prae v. comite. Sasi numai deca't au trimis o deputatiune de trei la Sibiu

pentru a Informa prae comite si v. comite. Isi poarte ori cine Inchipui cum vor fi descris prae Romani.

Este de ajuns deca't voiu spune cele ce au urmat.

Comitele a trimis un comisar cu instructiunile, ca Leonhardt se remand'a substituit. Ear' Romanilor pentru acei pas revratiuori (?) si absurd (?) se le t'ina o lectie buna, ce dozebore amplioariilor romanii, credem'nt ca d'engii sunt totii in Sebeș.

Ce va fi dis di comisariu amplioat nu seiu, fara trebuie se scie di comite si v. comite ca in Sebeș nu amplioati sunt conducatori Romanilor, ci ca totii alti, cari nu sunt dependenti de De lor. d. e. protopresbiteri, advocati profesori etc.

Comisariul Szocs dupa ce a ispravit cu amplioati in doua' d'ni, in cari s'a convins prae deplin despre ilegalitatiile d'ui Leonhardt, a f'init in 14 Aprilie comite. Aci a spus, ca o le trimite deca't comite si v. comite, ca se spun'a comunitatii, ca Leonhardt are s'ei remand'a si mai de parte substituit. Si mai departe se spun'a Romanilor, ca au purces legala la destituirea lui.

Ce ilegalitate a ceea noi an o comite?

Nu scim ca legea dice, ca comunitatea poate intenta procese disciplinari unui oficial din Magistratu se si'l poate suspenda. Trebuie se se mira omule, de unde ilustratiile lor au putut scoate o ilegalitate?

Oare aceste s'ei f'ie multam'riei fa'cu cu Sebeșeni? Ei cari de cand e ilustrata sa dl. comite in Sibiu si v. d. comite tot deama le-a implinit voia, le a facut prae placere?

Ved'nd Romanii, ca nu li se concede se vorbessa la obiect, si numai au s'ei leica la comunitate rezultatul v. comite f'acandu-se si-a exprinat p'area de reu fa'cu cu o astfel de purcedere. Acceptam Inse s'ei vedem, ce va se intempea dupa ce domni Comite si v. comite vor fi Informati deplin despre starea Incurior.

Si suntem convinsi ca dupa aceasta conculsa majoritati va fi respectat. La din contra scim Inca unu d'ntem, cum suntem. La timpul se va Inoa reporta mai departe.

Al On. DVoastre

stimator

I. Z. M.

Dein cercul politic a Mairerului.
(Urmare.) Fara a denite in vastul ram al tuturor oficiilor de stat, unde s' legea a decretat limba maghiara de limba oficiala, nu m'arginim la oficiile municipale din comitatul nostru Mureș-Turda, unde, dupa legea despre nationalitati din anul 1868 Art. XLIV. si caea p'rae, ca „maghiarii au iurisdic'ione, prae terenu si institutiuni proprii, in contactul lor cu cominele, cu adunariile, cu reuniunile, cu institutele sau cu privatii, folosesc limba acestora“ — avem lipsa e unvm drept, ca s'ei avem functionari romani — si arca, ca acestia s'ei devenit limba moarta, pentru ca d'ndu la municipale din acest vast comitat, unde popularul nos se afla aproape in majoritate, limba roman'a este cu totul esalata, na'niuna roman'a cu totul desconsiderata. Aceasta asertione confirmem cu imp'rogurarea fatala, ca, Intra toti functionarii municipali ai iurisdic'ionei, nu avem deca't doi Romani: un jude, si un subjude administrativ, desi avem destui barbatii calificati.

Inse Incei aceasta desconsiderare nu e de ajuns, doi Romani se pareca fra'rilor maghiari prae g'raosa treaba, pentru caea rebelii estirapator curge si in contra acestor doi barbatii calificati in cariera lor, si unule deca't victima resbelului, e moralicece asasiat in urma

* Legea nu, dar atotputenza minterial.

colunmiile, a unei armate, cu carea se mai fac odata atente in contra lui ce Inse n'a succes, pentru ca onora se Inca s'edica, si Inca, deca't dupa un timp de trei ani, in cari fara a se fi facut o litera de cercetare, — a fost suspendat din oficiul notarial, — si numai in urma pl'anoaseri sale la ministeriu, facandu-se cercetarea — rezultatul fu, ca acusa se declar'a de calunomie si acusatul nevinovat si prin urmare fu restituit in drepturile sale.

Acum acest barbat, trecut chiar prin proba de foc, ad'i ear' e lovit tot cu acea neagra m'ara. El ear' e suspendat din acei oficiu, ce, pe de o parte i s'a dat, pentru ca toate calificatiunile nu numai pentru acest post subalteru, ei pentru ori carei post cardinal; si i s'a dat ca recompens'a pentru martirica suferinta de trei ani de ca'tra maghiari, carora le a fost rusine de atentul facut, si cari nu putura face nici o esecutiune in contra delictii noastre, de al' av'e, ci pe a cora, a cirui capacitate, diligenta, iubire de dreptate si caracter solid le-am cunoscut prae deplin de mai nainte.

Eaca rana, ce ne umple inimile de dur, de ne Ingerige de dorul viitorul na'niuni noastre, ad'i vedem ca nu numai s'untem desconsiderati, ci ataca'i chiar pana la inima. Vadem, ca rebelii in contra functionariilor romani, a lime dimensiuni estirpatoare, si nici cei mai capabili diligenti si onesti barbatii, nu sunt cruta'i, si in fine vedem, ca se apropie timpul, cand nu vom a' in stare de a putea suplini lacunele, si cand adversarii nostri vor dice, ca nu avem barbatii, prae cari s'ei poata aplica, — si prin urmare, ca vina e a noastra.

De Inca acestui trist adever si spre evitarea funestelor urmasii pomente, Inca vedem, cum pe ce am putut face ca s'ei Incurag'am at'ia in templare. La revloarea acestor Infrabari am aflat de bine a imita modul, ce lam vedut Intribuinta de ca'tra adversarii nostri, in casuri cu mult mai nelensmate si chiar numai In chipurile si in care mod bine aplicat, am vedut, ca In fine rezultatul care pareea absolut imposibil, si anume:

Am vedut, ca fra'rii maghiari In imaginaria, ca limba maghiara ar fi in periclu si p'undeu-se in stare de ap'are in contra acestei fantosme la un succes magnanimitate color mai alabi din nationalitate neghiare.

Am vedut, ca s'ei imaginari v'atamora si stindardii maghiari, In at'ia de ap'are, prae succese terroare si v'atamora armatei comune;

Am vedut, ca v'ind ei a documenta cumea luptatoriilor lor din anii 1848/9 au luptat si s'angerat pentru o causa nationala si v'ind la etermia memorii, si numai Ina'ia modul si probabilitatea, de a ridica comunitate stralucite in onoarea si memoria lor. Ei au alarmat limba, ca Szegedini ar fi perit drept fa'cu pam'ntului si prin aceasta pierdere mara este in periclu g'raosa maghiara. Resultatul alarmei fu g'raos, pentru ca nu numai starea de corozie s'ei Inca Inca, s'ei Intra Intra la eu venit in ajunul st'ei au succes Inlocuirea caselor edificite prin n'ispi si din pam'nt cu edificii din material solid si prin aceasta a Infiinta in locul unui opid mara o estirpata, si Inca, dintre acra edificii pomposo — local prin li ocupa... o temnit'a grandioasa.

Nu recuossem, ca vom a imita pe contrarii nostri si vedem, ca Inim'nd rezultatul va fi Incuragator, pentru ca nu ne Inchipuim periclu, ci acela este Invederat; dar nu avem putem conta la ajutorul fier-

ruii Romani adeveriti si chiar si la contrati'ia nost'ri din alta t'eri si state, si Inconscinta noi nu vom a da ajutor, acolora, cari ar fi comisi-nari, cari crime, in urma carora ar fi destitu'tii din oficiu, ei voim a da ajutor acolora, cari in urma calunmiilor si fara a se fi constatate oarece crime vina, sunt suspendati si din oficiu, oprindu-se si salarii, in ca't' astfel sunt espaii periculu de p'ri de foamca.

O alta nefericit'a si nevinovata victima la rebeliului modern, este confratele nostru, subjudele administrativ Andreu Pop, despre acra Inledugate si nemeritate suferinta, capacitate, diligenta si caracter solid am facut deca't amintire si despre acra nevinovata, v'edem deplina convingere: ce de ce o vom vedea.

Inainte de toate constatam, ca Intra acesti frate al nostru este Inca de atunci Inferat in apa numita „Cartea neagra“ sub protest, ca ei s' dacu-Roman, si aceasta din simpla causa, ca s'ei f'ind cancelist la o judecatorie singulara nu s'a lasat, a s' Intra Inca Inca In instrumente In contra confrat'rii sei cu ocaziunea alegierii de deputati distali si pentru ca de atunci Inceaca a participa la adunariile si Intraprinderile culturale ale confrat'rii sei.

Cumea acea sentent'a nu s'a putut escuta, ca amintire Inca, pentru ca, fi dis spre onoarea acestor barbat, nici prin proba de foc nu s'a putut afla s'ei defect.

Inse acea sentent'a n'a Intra in prescriptiune, si — spre a se pute escuta — s'a f'acut un plan nou, prin carele respectivii, Inselei de resbare n'ispi si poate ajunge scopul mai sigur si mai rapid.

Cu ocaziunea alegierii de functionari administrativi in anul 1878 am cerut noi, cari in cercul nostru fa'cu cu toate nationalitatei conlocuitoare — 19 524 la numar — s'ntem 15 850 Romani, si a'ea formam o absoluta majoritate, — am s'evit cel Intribuinta deca't judecatoriile In ocupat de ca'tra o Roman. Inevitandu'ni-se aceasta just'a cerere — am candidat prae restituitul notarial cu Andreu Pop. — Dorinta noastra s'a primit din partea maghiari cu bucurie.

Credem atunci, ca bucuria fra'rilor maghiari, a semieiilor din Olimpic comunitate, s'a manifestat fa'cu cu aceasta candidatura a noastra, provine din sincera recunoscent'a, fa'cu cu onoarea confrateli nostri trecut, prin proba de foc, si ca ei voiesc a i da meritata recompens'a, pentru nemeritata suferinta? Aici Inse ne-am Inselet, pentru ca bucuria Intra o f'ac cu totul alta — e bucuria adeca't deama ocaziune, spre a s'ei scopul „a pute escuta“ sentent'a In prescriptia.

Ce e drept confratele nostru connoscend tendentele si cursa, ce i se puse, cat a aud'it, ca este ales de subjude, a alergat la M.-Orsobi si s'a dat demisiune, ceoace Inse nu se trebuinta a se f'ac promisiune amagitoare, sub cuv'nt ca Inca cam'ca in scurt timp va fi promovat la gradul de subnotar si resp. translator la gremiu, din causa, ca acolo nu se afla si nu se afla nici un functionar, care se scie perfect toate trei limbile t'eri. Provoarea confrateli nostri era justa, pentru ca promisiune aceasta se dovede In scurt timp de fals. Postal promis se oferu unui Maghiar si confratele nostru fu prins in curza, ce se dovede o ceata formal organizata spre al' Insupravahire in cuvinte, in fapt si in dea afacerilor lui.

Fa'cu cu acest acelu formal conculsa confrate nostru. Alina Inca v'entosa si luera di si noaptea, observa strict legile si implinea mandatele, se afla adeca'ta culmea misiunii sale; ear' noi nu bucuram, ca este nestaceabil.

Inse scris era in cartea sortii acestui tarbat și a noastră, ca acestă bucurie să nu dureze mai mult decât trei ani.

(V. S. S.)

O nouă proclamație a nihiștilor.

Comitetul executiv al nihiștilor din Petersburg a adresat o proclamație și către poporul rusec, carea sună astfel:

Du-te mulți ani poporul rusesc suferă mult sub furtul de sat, foamete, dări grele, întorcători de răz. foloși. Repostul împărat Aleksandr II. nu a interesat de poporul său, el ni apăsa cu greutatea nesopribile, el despăia pe țărani la împărțirea de pământuri și pe lucrătorii înădăra prădă tuturor bandiților și usurarilor. Ei n'au scutit plămășorie pline de lacrimi ale țăranilor și lua subit scut în vremea pe cei bogăți: trăsă pompos în nesăli pe când poporul muria de foame. Sute de mii din popor a jertfit într-un reșoiu, care l'a intră-prisa fără a avé lipsă de el. Pe alte poporé poate că le scutit de Turci, pe poporul sau propriu însă l'a lasat prăda amatoriilor politiciilor, cari mai rău de cât Turcii au multrat și omorât pe țărani. Sătenii, cari s'au intrpus pentru popor și pentru dreptul țării l'a spânzurat sau l'a trâmăis la Ocne în Siberia. Deputații de țărani, cari veniau la el, nu le-a primit, așideră cine petițiile lor. Pentru toate aceste o nouă împingătoare l'a și pedepsit. Pe astfel lui zace un grup greut, dacă nu se îngrădește de poporul său. Un grup pe-rac zace și pe consilierii săi, ministrii, și senatorii și ei; și au stat în gural țării și n'au permis, ca să pătrundă până la el la carămă țărănilor. Acuma s'arăt pe tron un țar nou, Aleksandr al III. Acesta este obligat, a întoarce spre bine peccatele tatălui său și a usura greutatea nesopribilă ale poporului său. Țărani și consilierii politiciilor! Aterăți-vă rugile voastre țării, trâmăiteți la dănsul deputați și descoperiți, că țărani în Rusia pătămese mai ru cu la robia țării. Adunați satele întregi și scrieți următoarea petiție: 1. Ca țarul fără vreo recompensare în bani, să ordinez o nouă împărțire de pământ; 2, să măgărească dările; 3 să nu amăneste în afacearea comunei și să amănțieții niși politiciii; 4, să se conchiame o reprezentăție a țerei spre consulare și hotărâre, care se conside în din delegați aleși de țărani din comune și de întreg poporul; ce va viitor să nu mai domnească consilierii țării, ci țărani și ca țarul fără de consiliul acheror deputați și să poarte nimic, nici să se trâmăis în comunale de răz. Drepzindiciilor! Dacă țara nu învrose cu aceste rugări ale Voastre, atunci acheră lăunează dreptate pe pământ, cer nedreptate și miseria vor peri. Această proclamație nu se citească în satul întreg și în adunarea comună și opriri contra acestora. de răz. l'au în comunale de răz. adunări. Drepzindiciilor! Dacă țara nu învrose cu aceste rugări ale Voastre, atunci acheră lăunează dreptate pe pământ, cer nedreptate și miseria vor peri. Această proclamație nu se citească în satul întreg și în adunarea comună și opriri contra acestora. de răz. l'au în comunale de răz. adunări. Drepzindiciilor!

Dat în S. Petersburg, 2/14. Martie 1881.

Comitetul executiv.

Meditațiuni

(Inchis.)

Ca un atâtă mai ușor, mai tare, mai mult și ca mai mare viatică se poată fondal cresce, șor și folos; și atâtă mai sigur se poată și prospera.

Șor și poată acesta și pe banele ascute arădule deșinate a se. Școala de a dă și și fondurile pentru copii săraci — în scur timp ne am putut de răra ferice, de a vedé învântul poporului progresând cu pași vijorosi, cari nu se vor mai poteni la ori ce pedecă, ce le-ar sta în drum.

Prin aceasta vom vedé: pe aduții cei scăpați ridicându-se, amănuându-se, scăpându-se din norozii ticăloșiei și deșelării harnicii și folozilor membri ai societății; car pentru copii ori săraci, șor din înălțim și mai de jos; adăci la cale și în post-pozare, și se arăta și a sjege la demnitate, de a contribui și ci inși la promovarea fericeii lor și a poporului.

Vom vedé poporul lucrându-se de filii săi, de înteleguș și; car pe aceasta cu franta senină suferându și sculându pe bane solide: — desfășurându și paterele spre promovarea binelui și fericeii bisericii, patriei, nașionii noastre, la care lucind ca un soare de primăvară presete natura desptăată desvolându-o într'un Paradis.

Foarte bine!

Toate aceste sânt deșt de bune și folozitoare pentru popor în genere, car apoi în specie pentru aduții și căscăpați și pentru copii ori săraci.

Nu sără și Școala de aduți ar fi să se fiă Duminecă după amădi câte 2—3 ore sau nu mai mult; să se adune acolo prin Vățăși poporului ca ascultători; să vină acolo: preși, învățători și alți bărbați înteleguși ca propunători.

Apoi încă să dea oamni și bani la fondurile copiilor săraci!

Nu sără și biserici Creștin, munșii prete săpătmăna, ca vai de ei, să nu mai guste bare Duminecă — răpas; și biserici învățători și alți înteleguși cu mîntea frământată toată săpătmăna să mai fiă și Duminecă — prelegeri cu aduții!

Apoi, în loc de a li se da barem pentru aceasta vreo remunerăție, să se fiă și obligați, a da câte 50—60 or. ori și mai mult pe an la fondul copiilor săraci. — De chiar și bieșii poporului, nu să destul cu celelalte dări din venzile lor ci foarte slab în aceste timpuri atât de grele; să mai dea și câte 50—60 or. v. a pentru copiii săraci? — nu va dăce poate aici cineva.....

Și cine nu s'ar ști, să și deschide gura cu un cuvânt în contra unor reflecțiuni de felul acesta?

Nu înțai, credetiții principiilor sus-arătate, avem firmă convingere, că pe bane adevăralii și dreptăți — biserici și învăț. fășate de către tot Creștin, Creștin adevărat — nu se va succeda, a îndrepta împregiurarea aceasta spre binele și fericeia poporilor noștri celor cășaji în gherele ticăloșiei.

Este adevărat, că poporului munșii, precum și înteleguși, cu mîntea frământată prete săpătmăna, sa necesitate, să guste repas barem Duminecă.

Adevărat este și, că mă vortos în timpurile aceste să de așine ca curvine, să se succedă oamni nu numai pe 50 or de cruceri, ci chiar și pentru 1/2 de cruceri — a li da mînt.

Însă ce repas, cât de folozitor — gustă poporul nostru, întelegușă noastră Duminecă?

Cât de scumpi sânt oamni noștri la darea din mînt pentru cumpărarea aceluși repas?

Scim tot și, că partea cea mai mare din poporului nostru și căută, adă și gustă Duminecă și scribătorușe peste an, și mai vortos în zilele cele răci de toamnă, carea și primăvară repas în — cărmăci.

Să înălțămese cum în îmbuzlăscă respirând ar îngrășt cu duhoare alcoolică, fiind de tutan etc, lușănduși holera și ceva țarie de otrăv, carea obșicămăndu servii cu ameliăză intrăritătoare, la care de isbucne — în sberețe, rănete, înfășurări — nu ararozii înșoșie de ghiolduri, palăși, țărăci, s. a. a.

Răpasul acesta le restituie paterile conștate prin munca de prete săpătmăna — într'un grad, cât de mare? — le îmbuțogătesc familia (femea, copii ori și servitori etc) cu virtuți creștinesci, moralitate, religioșitate — câtă la număr, în ce dose?

Dar apoi repasul acesta cere încă și jertfe de bani!

Nu vom fi scrupuloși în calcularea acestor dări: — vom lasă și scribătorușe afară; vom trage numai Duminecele la dare de seamă.

Conșumă un poporare țării Duminecă după amădi în cămăra 20 or. cel puțin? — Acesta fie în 52 de Dumineci pe an 10. El 40 or. v. a.

Șor și poată însă cu trebul și și plătească cele va întra în cămăra fără bani la sine, câtăcine Domni cărmăciar serie datoră pe uș; apoi dobădușe acestu foloz de datorii nu arare ori fire, de vine în lădă Dumineci numai o bișie, ci unciori chiar ca, holdă și a ale oțetului Romă, dator pe rachiu otrăvii, cu care fusese tractat, ca să vortos paterile conștate de munca de prete săpătmăna!.....

Minuare repas! — Bapetala sumă de 10. 40 or. v. a. aruncăși pe rachiu de — — repas!

Pentru un astfel de repas ar trebui doară să fugă de hanțitule cele necuș de mari, ce și-le ar puté căștiga el în școala de aduți, dacă ar vré și ar fre-cuțose Duminecă.

Pentru ce să plătească un stare repas cu 10. 40 or. pe an, i vor fi timpurile grele, încet să nu poată da 50—60 or. la fondul copiilor săraci? — de careea nici că l'ar fi doră întă și rupă cumva a acesti cruceri din fericeii destinați pentru rachiu de repas?

Dar cum și potese întelegușă noastră Duminecă și scribătorușe după amădi în adunăturile menționate?

Mai ales prin Cavină — oetud mai cu seamă dă și conversă cu cei preșenți. Ei bine! Și dacă este așa, — atunci «a ceti și conversa în casină», sau a ceti și acoversa în școala de aduți» nu ar însemna tot: «a ceti și a conversa».....

Ori care de aceste cetiri și conversațiuni în parte bărbăntul înteleguș, tot aceeași petrecere, tot același repas?

În care privină ar puté simți dar mai răpas în casină, decât în școala de aduți?

Dară în confortura cu ocaie a calca neagră, două, trei rabate cu apă rece?

Apa rece va puté bea și în școala de aduți; de celelate se va puté bucura după închearea conversației cu poporul.

Apoi din cei 10—12 fi. v. a. destinați pentru plățirea repasului din casina nu va veni nici întelegușii cu anevoa, a rupe 50—80 or. și n'ar arunca în fondul copiilor săraci.....

Însă cruceri, dărăși fondul copiilor săraci din partea poporului și a întelegușilor, nu vor fi lași anevăși în drum, conștate în vremea, conductă de întelegușii în școala de aduți nu va fi pleșă aronestă în vînt; ci vor fi unte de lemn și vin pus pe rane; după cum a turnat Samarineanu legănd ranele celei căduț în tălăsi, desbrăcat, rănit, lașat abia N.B. 11. și tot de lașe munce; vor prinde loc, ca cei doi argozi, cari l'au dat Samarineanu gazdei ca să poată grăi de bolnav, până ce se va în lozire?.....

Și togma pentru aceasta nici că va strădușe cineva necesaria celor bălășii de bîrăneș, precum și celor bălășioșii.

Cei conșoși li vor păă înși dihana Dumneilor.....

Despre aceste sîlă mulțămire sulfetescă în dispute sofistice, în a face numai parăde cu scimele; despre cei ce le deară rușine, a conveni cu poporul; despre cei ce chiar asteapă și profizeze din neghiobnia poporului nutrită prin ignoranță: — nu credem, că vor puté satisfăce acestuș popoi.....

Er Romăni cei adevărați Creștini își vor lăsa și în Dumineca, zel, tălă, perseverență, în concorde și armonie de bună voie Dumneilor la lumina poporului prin școala de aduți, precum și la înfășurarea și spozirea fondurilor pentru îmbrăcarea copiilor săraci și provădora lor cu trebuințele școlare școlare, ca să poată frecuenta școala.

Pentru că Romăni, Creștin înădăci, sînto măgărele țării, bucurie, înădăci și odihă sulfetescă numai în dulcra suverino, ca a tribuțioșii și ei talantul și la

promovare interesele, binelui și fericeii: bisericii, patriei și nașionii sale.

Romăni Creștin adevărat lucră din munca averii sale într'un raport deosebit; vortos că n'au să șjite, a pași pragul eternității — rîndit.

Romăni Creștin adevărat vrea să lădă și fericeia, a gusta din dulceașă ațelor cuvinte: «Venii binecuvăntăși Părintelui meu, de moșteniți Inpășării..... Că an fost fiindul, și și miști dot de an mîndru..... Gol, și și miști îmbrăcat?»..... G. C. Baltianu.

Proiect

de statute al Reuniunii înțășitorilor vortmăni gr. or. din țara Bărscei.

(Inchis.)

Sfera de activitate a singuraticilor membri ai comitetului.

§ 33. Sfera de activitate a singuraticilor membri ai oficiilor Reuniunii, respectiva drepturile și datoritățile acestora se cuprind în următoarele:

a) Președintele doze preșidul în adunările generale și în celele comitetului Reuniunii; el reprezintă Reuniunea în afară în ațacările ei; subscrive în preună cu un secretar toate actele fășite în numele Reuniunii; asignează toate șpeșle și ajutoarele încheiate de adunarea generală; privilegiază, ca debaterile și conșloade adunării generale să se aducă în deplinire și să se formulose potrivit scopului și interesele Reuniunii; privilegiază, ca ceilății oficiali ai Reuniunii să se corepondă datoritorilor lor cu acuratețe; conșiamă la case de lipsă adunarea generală extraordinară sau pe membrii comitetului Reuniunii; privilegiază, ca să poată sigilul Reuniunii; și o cheia dela lada, în care se păstrăză documentele și hărtiele de valoare ale Reuniunii.

b) Vice-președintii respective cei mai bîtrăni subșitate pe președintele și conduc în absența acestuia toate ațacurile preșidiale epuse în acest și sub litera a).

c) Cassarul Reuniunii, carele trebuie să fie individ căuționat cu stare bună materială; primosele dela cassarii desprășășite înșoșite și și dela membrii singuratici tasele anuale precum și alte venitite, ce vor încourge în folosul Reuniunii și le cutează. Toate aceste sume încourse le manipulează conform dispozițiilor cuprinite în § 40. plătesce șpeșle aprobate de comitet pe lîngă asigunarea preșidului; păstrăză a doza cheia dela lada cu capitalul în bani, cu documentele și hărtiele de valoare ale Reuniunii.

El pregătesce și subșterne rașionul anual al adunării generale și este răspundător pentru întregitatea cassei Reuniunii.

d) Notarii provăd toate ațacurile scripturicescile ale Reuniunii; și, asemenea, dimpreună cu președintele, cassei Reuniunii și păstrăză arhivul.

e) Bibliotecarul păstrăză bibliotecă și alte aparate de învățămănt ale Reuniunii; și face ca adunare generală să ațac în raport dela dă și să se stare bibliotecă; împrimăți cărți spre otire la membrii Reuniunii pe lîngă revers, cari la case să se peardă sau să se facă opul împrumutat nefolosibil vor fi dăți apoi la procura pe șpeșle lor proprii, sau a responde președ. de desădnare statord de comitet.

C. Desprășășimintele Reuniunii.

§ 34. Spre a face posibil membrilor Reuniunii strătura lor în adunări mai întregi, Reuniunii să se împartă în următoarele desprășășiminte, și anume:

Desprășășimintul I, II, III, IV, V, VI.

9. Luna 30. 11. 20—37.
* Mășt. 26. 34. 41.

